

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไทยเพื่อพัฒนาสุขภาพผู้สูงอายุ ตำบลหนองแก อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยในลักษณะของใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed methodology research) ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) เก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยจากตัวอย่างในขอบเขตประชากรที่กำหนด โดยใช้แบบสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม และการวิจัยกึ่งทดลอง รายละเอียดของวิธีการดำเนินการวิจัยโดยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและพฤติกรรมการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ โดยทำการศึกษาเป็น 3 ขั้นตอน คือ ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวสูงอายุ นำข้อมูลทั้งหมดมาสังเคราะห์เป็นข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยวสูงอายุ โดยผ่านการตรวจสอบและลงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและพัฒนากิจกรรมเชิงวัฒนธรรมไทย เป็นการจัดกิจกรรมเชิงวัฒนธรรมไทยพัฒนาสุขภาพให้สอดคล้องกับข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยวสูงอายุที่ได้จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 โดยแบ่งการดำเนินการออกเป็น 3 ส่วน คือ การร่างกิจกรรมวัฒนธรรมไทย พัฒนาสุขภาพ การตรวจสอบและการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องการร่างกิจกรรมวัฒนธรรมไทยเพื่อพัฒนาสุขภาพ

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้กิจกรรมเชิงวัฒนธรรมไทย โดยนำกิจกรรมที่ผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องเรียบร้อยแล้วในขั้นตอนที่ 2 ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้รูปแบบการวิจัยการทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (one group pretest - posttest design)

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลกิจกรรมเชิงวัฒนธรรมไทย โดยนำกิจกรรมที่ทดลองใช้มาปรับปรุงแก้ไขเพื่อหาข้อบกพร่องจากกิจกรรมวัฒนธรรมไทยเพื่อพัฒนาสุขภาพนักท่องเที่ยวสูงอายุ ให้มีประสิทธิภาพและตรวจสอบว่าบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ เพื่อให้ได้กิจกรรมวัฒนธรรมไทยเพื่อพัฒนาสุขภาพนักท่องเที่ยวสูงอายุที่สมบูรณ์ และนำไปใช้กับผู้สูงอายุอื่นต่อไป รายละเอียดแต่ละขั้นตอนมี ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและพฤติกรรมการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ

การดำเนินงานในขั้นนี้เป็นการวิเคราะห์ความต้องการของข้อมูลเพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการจัดกิจกรรมเชิงวัฒนธรรมไทยเพื่อพัฒนาสุขภาพนักท่องเที่ยวสูงอายุ มีการดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นการศึกษารายละเอียดพื้นฐานของนักท่องเที่ยวสูงอายุ สภาพร่างกายผู้สูงอายุ และนำข้อมูลมาสรุปผลเพื่อไปสร้างแนวคิดเพื่อกิจกรรมวัฒนธรรมไทยเพื่อพัฒนาสุขภาพผู้สูงอายุ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ใช้คำถามแบบปลายเปิด มีแนวทางการสัมภาษณ์ดังนี้

2.1 ส่วนที่ 1 แบบสัมภาษณ์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้สูงอายุ สอบถามเกี่ยวกับ เพศ เชื้อชาติ อายุ สัญชาติ ประเทศที่พำนักอาศัยประจำ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ภาวะสุขภาพในปัจจุบัน

2.2 ส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพผู้สูงอายุด้านการปฏิบัติตามความเป็นจริง โดยมีคำตอบให้เลือก 3 ระดับดังนี้

ปฏิบัติประจำ หมายถึง ท่านปฏิบัติตามข้อความนั้นเป็นประจำหรือสม่ำเสมอ

ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง หมายถึง ท่านปฏิบัติตามข้อความนั้นนาน ๆ ครั้ง (2-3 สัปดาห์/ ครั้ง)

ไม่เคยปฏิบัติ หมายถึง ท่านไม่เคยปฏิบัติตามข้อความนั้น

ข้อที่ 1-5 พฤติกรรมด้านการรับประทานอาหาร

ข้อที่ 6-10 พฤติกรรมด้านการออกกำลังกาย

ข้อที่ 11-15 พฤติกรรมด้านการปฏิบัติตนในภาวะเจ็บป่วย

2.3 ส่วนที่ 3 ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยเพื่อส่งเสริมสุขภาพ ด้านอาหาร ด้านดนตรี ด้านรางวัลมาตรฐาน และด้านการพับผ้า จำนวน 12 ข้อ ในระดับความรู้ มาก ปานกลาง ป่วย

2.4 ส่วนที่ 4 แบบการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview) อาหาร ดนตรี รางวัลมาตรฐาน และการพับผ้า ในการดูแลสุขภาพตนเองให้ตรงกับสภาพร่างกายจำนวน 5 ด้าน

2.4.1 อาหารไทย (ต้มยำปลา, น้ำพริกทอง) สัมภาษณ์ด้านการเรียนรู้ (ความยากง่ายในการเรียน) สมรรถภาพร่างกายสิ่งที่ได้รับ (กล้ามเนื้อมือ) ด้านสมรรถภาพร่างกายสิ่งที่ได้รับ (ประสาทสัมผัสการชิม การมองเห็น การรับกลิ่น และการสัมผัส) และการประยุกต์ในการดูแลสุขภาพตนเอง

2.4.2 ด้านดนตรีไทยประเภทเป่า (ขลุ่ย) สัมภาษณ์ด้านการเรียนรู้ (ความยากง่ายในการเรียน) สมรรถภาพร่างกายสิ่งที่ได้รับ (กล้ามเนื้อปาก) ด้านสมรรถภาพร่างกายสิ่งที่ได้รับ (กล้ามเนื้อมือ) ด้านสมรรถภาพร่างกายสิ่งที่ได้รับ (การบริหารปอด) ด้านบริหารจัดการ (ฝึกสมาธิ) และการประยุกต์ในการดูแลสุขภาพตนเอง

2.4.3 ด้านรางวัลมาตรฐาน สัมภาษณ์ด้านการเรียนรู้ (ความยากง่ายในการเรียน) ด้านสมรรถภาพร่างกายสิ่งที่ได้รับ (กล้ามเนื้อมือ) ด้านสมรรถภาพร่างกายสิ่งที่ได้รับ (กล้ามเนื้อขา) ด้านสมรรถภาพร่างกายสิ่งที่ได้รับ (การทรงตัว) ด้านบริหารจัดการ (ฝึกสมาธิ) และการประยุกต์ในการดูแลสุขภาพตนเอง

2.4.4 ด้านการพับผ้า สัมภาษณ์ด้านการเรียนรู้ (ความยากง่ายในการเรียน) ด้านสมรรถภาพร่างกายสิ่งที่ได้รับ (กล้ามเนื้อมือ) ด้านสมรรถภาพร่างกายสิ่งที่ได้รับ (กล้ามเนื้อแขน) ด้านสมรรถภาพร่างกายสิ่งที่ได้รับ (การบริหารปอด) ด้านบริหารจัดการ (ฝึกสมาธิ) และการประยุกต์ในการดูแลสุขภาพตนเอง

2.5 การตรวจสอบแบบสัมภาษณ์โดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา การหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence : IOC) โดยกำหนด

เกณฑ์การพิจารณาระดับค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อความที่ได้อาจได้จากการคำนวณจากสูตรมีค่าอยู่ระหว่าง 0.00 ถึง 1.00 มีเกณฑ์การพิจารณาคือ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป คัดเลือกข้อสอบข้อนั้นไว้ใช้ได้ แต่ถ้าได้ค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ควรแก้ไขปรับปรุงหรือตัดทิ้ง โดยมีสูตรการคำนวณ ดังนี้
(สมชาย วรภิเกษมสกุล. 2553, น. 268-269)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ

IOC คือ ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับแบบทดสอบ

$\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

มีเกณฑ์ในการพิจารณาให้คะแนน ดังนี้

ให้ 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์หรือไม่

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์

ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.00 ถึง 1.00 และแบบสัมภาษณ์มีค่า IOC สูงกว่า 0.5 ทุกข้อ จึงสามารถนำแบบสัมภาษณ์ไปใช้ได้

2.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจะเป็นผู้ดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

2.7 การตรวจสอบข้อมูล ผู้วิจัยตรวจสอบข้อมูลที่เก็บรวบรวมในด้านความพอเพียงของข้อมูลที่จะนำไปใช้ ซึ่งข้อมูลที่ได้มีความพอเพียงต่อการวิเคราะห์

2.8 การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์โดยการสรุปเนื้อหาเพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการร่างกิจกรรม

3. การสัมภาษณ์ผู้สูงอายุ เป็นการสัมภาษณ์ในลักษณะเชิงลึก (in-depth interview) โดยดำเนินการ ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยดำเนินการใช้กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) มีเหตุผลประกอบ ดังนี้

3.1.1 ใช้พื้นที่เขตตำบลบ้านกรูด อำเภอบางสะพาน เพราะเป็นแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติที่สวยงาม (มีการเปลี่ยนแปลงสถานที่ใช้จากอำเภอสทิงพระมาเป็นอำเภอบางสะพานเนื่องจากสภาพการเก็บข้อมูลในสถานที่ที่จะเข้าไปดำเนินงานไม่เอื้ออำนวยในการลงพื้นที่วิจัย)

3.1.2 ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากสถานประกอบการที่พักแรมในพื้นที่บ้านกรูดในการประสานการทำงานเพื่อจะได้นักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่มาพักโรงแรมตั้งแต่เดือน ธันวาคม 2560- เมษายน 2561 และสมัครใจร่วมทำกิจกรรมจำนวน 30 คน ได้นักท่องเที่ยวสูงอายุตามเป้าหมาย

3.3 ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่ผ่านการทดลองใช้ไปสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวสูงอายุจำนวน 30 คน ด้วยตนเอง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้สูงอายุโดยดำเนินการ ดังนี้
 - 4.1 ผู้วิจัยประสานกับสถานประกอบการเพื่อสอบถามช่วงที่มีนักท่องเที่ยวมาพักมากที่สุดเพื่อขอเข้าพื้นที่
 - 4.2 ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้สูงอายุระหว่างวันที่ 19 - 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561
5. วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้สูงอายุ โดยการสรุปความ

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและพัฒนากิจกรรมเชิงวัฒนธรรมไทย

การดำเนินงานในขั้นนี้ เป็นการสร้างกิจกรรมเชิงวัฒนธรรมไทยเพื่อพัฒนาสุขภาพนักท่องเที่ยวสูงอายุ ที่ได้จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 โดยแบ่งการดำเนินการออกเป็น 3 ส่วน คือ การร่างกิจกรรมวัฒนธรรมไทยเพื่อพัฒนาสุขภาพนักท่องเที่ยวสูงอายุ การตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง การร่างกิจกรรมเชิงวัฒนธรรมไทยพัฒนาสุขภาพนักท่องเที่ยวสูงอายุ

การร่างกิจกรรมเชิงวัฒนธรรมไทยพัฒนาสุขภาพผู้สูงอายุ

ผู้วิจัยนำข้อมูลพื้นฐานที่ได้มาจากขั้นตอนที่ 1 มาปรับกิจกรรมเชิงวัฒนธรรมไทยพัฒนาสุขภาพนักท่องเที่ยวสูงอายุ ประกอบด้วย

1. สภาพปัญหาการดูแลตนเองของผู้สูงอายุ
2. วัตถุประสงค์การดูแลตนเองของผู้สูงอายุ
3. โครงสร้างการดูแลตนเองของผู้สูงอายุ
4. กิจกรรมเชิงวัฒนธรรมไทยพัฒนาสุขภาพนักท่องเที่ยวสูงอายุ
5. การวัดและประเมินผลกิจกรรมเชิงวัฒนธรรมไทยเพื่อพัฒนาสุขภาพนักท่องเที่ยวสูงอายุ

การตรวจสอบการปรับร่างกิจกรรมเชิงวัฒนธรรมไทยพัฒนาสุขภาพผู้สูงอายุ

ได้นำการปรับร่างกิจกรรมเชิงวัฒนธรรมไทยพัฒนาสุขภาพนักท่องเที่ยวสูงอายุ ที่สร้างขึ้นตามขั้นตอนที่ 1 ให้ผู้เชี่ยวชาญทำการประเมินและตรวจสอบจำนวน 5 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตร 2 คน ทางด้านสาธารณสุข 3 คน ดังนี้

- 1)
 1. ผอ.พนอ ทิพย์พิมลรัตน์ ผอ.สพป.ชพ. 1 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1)
 2. ผอ. จรินทร์ ศรีสุวรรณ ผู้อำนวยการโรงเรียนวังดิน จังหวัดลำพูน
 3. นางสาวฐิตินันท์ เชื้อพรามณ์ ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ โรงพยาบาลวชิระ
 4. นางสาวนันทิกา มิตรสัมพันธ์ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ ประกอบธุรกิจส่วนตัว
 5. ทันตแพทย์ณัฐพงศ์ เจริญพานิช ประกอบธุรกิจส่วนตัว

โดยมีผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาร่างชุดกิจกรรม วัฒนธรรมไทยเพื่อพัฒนาสุขภาพนักท่องเที่ยวสูงอายุเป็น 0.98-1.00 ในทุกรายด้าน (ภาคผนวก จ)

การปรับปรุงปรับร่างกิจกรรมเชิงวัฒนธรรมไทยพัฒนาสุขภาพสูงอายุ

การปรับปรุงนี้ใช้การวิเคราะห์ความสอดคล้องของกิจกรรมเชิงวัฒนธรรมไทยพัฒนาสุขภาพ นักท่องเที่ยวสูงอายุที่ได้รับการพิจารณาปรับปรุงและแก้ไขข้อบกพร่องจากผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้กิจกรรมเชิงวัฒนธรรมไทย

ขั้นตอนนี้เป็นการนำกิจกรรมเชิงวัฒนธรรมไทยพัฒนาสุขภาพนักท่องเที่ยวสูงอายุที่ผ่านการ ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องเรียบร้อยแล้วในขั้นตอนที่ 2 ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างระหว่างวันที่ 19 - 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561 โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังการ ทดลอง (one group pretest-posttest design) เพื่อประเมินความสามารถในการดูแลตนเองของ ผู้สูงอายุ และนำข้อมูลจากการทดลองไปปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ขึ้น ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1.1 การวิจัยเชิงปริมาณ

- 1) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้เป็นนักท่องเที่ยวสูงอายุที่มาเที่ยวในช่วง ตั้งแต่เดือน ธันวาคม 2560- เมษายน 2561 ที่พักตากอากาศในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- 2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคั้งนี้เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการเลือกกลุ่ม ตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) ในเขตตำบลบ้านกรูด อำเภอบางสะพาน โดยมีเกณฑ์ใน การเลือก ดังนี้ (1) เป็นแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติที่สวยงาม (2) มีนักท่องเที่ยวชาวไทยและ ชาวต่างประเทศที่มาพักโรงแรมช่วงระหว่างวันที่ 19 - 21 กุมภาพันธ์ 2561 (3) นักท่องเที่ยวสูงอายุที่ สมัครใจร่วมทำกิจกรรมจำนวน 30 คน ได้นักท่องเที่ยวสูงอายุตามเป้าหมาย

1.1.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ การสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview) เพื่อให้ทราบ ถึงพฤติกรรมและการดูแลสุขภาพของนักท่องเที่ยว

1.1.3 การวิจัยกึ่งทดลอง วิจัยใช้ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์และการอบรม ตามกลุ่มกิจกรรมเชิงวัฒนธรรมไทยที่นักท่องเที่ยวสนใจ มี ด้านอาหาร ด้านดนตรี ด้านรางวัลมาตรฐาน และด้านการพับผ้า

2. การวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างนำมาวิเคราะห์ โดยใช้สถิติความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t-test

3. กำหนดแผนการทดลองและวิธีดำเนินการทดลอง ในการดำเนินการวิจัยนี้ได้กำหนดแบบ แผนการทดลองและวิธีดำเนินการทดลองดังนี้

3.1 แผนการทดลองของกิจกรรมเชิงวัฒนธรรมไทยพัฒนาสุขภาพนักท่องเที่ยวสูงอายุผู้วิจัยได้ใช้การทดลองกลุ่มเดียวตามแบบของ พุนทรัพย์ นาคานาคา (2544, น. 110) ได้ว่ารูปแบบการทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (one group pre-test and post-test design) ทำการวัดหลังการทดลอง ดังนี้

ทดสอบก่อนทดลอง	การทดลอง	ทดสอบหลังทดลอง
O1	X	O2

- O1 หมายถึง การทดสอบก่อนการทดลองกิจกรรมวัฒนธรรมไทยพัฒนาสุขภาพ
 X หมายถึง การได้รับการฝึกอบรมกิจกรรมวัฒนธรรมไทยพัฒนาสุขภาพ
 O2 หมายถึง การทดสอบหลังการทดลองกิจกรรมวัฒนธรรมไทยพัฒนาสุขภาพ

3.2 ดำเนินกิจกรรมโดยนำผู้สูงอายุสมัครใจเป็นกลุ่มตัวอย่างทำกิจกรรมเชิงวัฒนธรรมไทยพัฒนาสุขภาพ มีการดำเนินการ ดังนี้

- 1) จัดกิจกรรมเชิงวัฒนธรรมไทยพัฒนาสุขภาพ ด้านอาหาร ด้านดนตรี ด้านรางวัลมาตรฐาน และด้านการพับผ้า ตามความชอบของนักท่องเที่ยว
- 2) นักท่องเที่ยวเข้ารับการเรียนรู้ในแต่ละกิจกรรมจากวิทยากรพิเศษเฉพาะด้านใช้เวลา 15- 45 นาที พร้อมรับคู่มือกิจกรรมเชิงวัฒนธรรมไทยพัฒนาสุขภาพ โดยมีรายละเอียดการอบรมในภาคผนวก ค
- 3) เมื่อเสร็จกิจกรรมนักท่องเที่ยวตอบแบบสัมภาษณ์ครบสมบูรณ์ (ก่อนและหลังทำกิจกรรม)

3.3 นำข้อมูลที่ได้จากการแบบสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

- 1) ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้สูงอายุที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)
- 2) ข้อมูลภาวะสุขภาพผู้สูงอายุ โดยใช้สถิติความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)
- 3) ข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพผู้สูงอายุโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- 4) เปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้ก่อนและหลังการร่วมกิจกรรมเชิงวัฒนธรรมไทยพัฒนาสุขภาพ สำหรับผู้สูงอายุโดยใช้ ค่าสถิติ t-test ที่ระดับ .05

3.4 ทำการประเมินผลระหว่างการทำกิจกรรมเพื่อนำข้อมูลมาสรุปผลของกิจกรรมเชิงวัฒนธรรมไทยเพื่อพัฒนาสุขภาพ

3.5 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผู้เข้าร่วมโครงการ ประกอบด้วย

3.5.1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพผู้สูงอายุด้านการปฏิบัติตามความเป็นจริง โดยมีคำตอบให้เลือก 3 ระดับ ดังนี้

ปฏิบัติประจำ หมายถึง ท่านปฏิบัติตามข้อความนั้นเป็นประจำหรือสม่ำเสมอ
 ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง หมายถึง ท่านปฏิบัติตามข้อความนั้นนาน ๆ ครั้ง (2-3 สัปดาห์/ ครั้ง)
 ไม่เคยปฏิบัติ หมายถึง ท่านไม่เคยปฏิบัติตามข้อความนั้น
 กรณีที่ 1 ข้อคำถามมีความหมายด้านบวก ให้คะแนนดังนี้

(1) ไม่ปฏิบัติได้ 1 คะแนน (2) ปฏิบัตินาน ๆ ครั้งได้ 2 คะแนน (3) ปฏิบัติเป็นประจำได้ 3 คะแนน

กรณีที่ 2 ข้อคำถามมีความหมายด้านลบ ให้คะแนน ดังนี้

(1) ไม่ปฏิบัติ ได้ 3 คะแนน (2) ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง ได้ 2 คะแนน (3) ปฏิบัติเป็นประจำ ได้ 1 คะแนน

ความหมายเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

(1) ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.34 - 3.00 หมายถึง มีพฤติกรรมดูแลตนเองในระดับดี (ดูแลตนเองเป็นประจำ)

(2) ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.67 - 2.33 หมายถึง มีพฤติกรรมดูแลตนเองในระดับปานกลาง (ดูแลตนเองนาน ๆ ครั้ง)

(3) ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 - 1.66 หมายถึง มีพฤติกรรมดูแลตนเองในระดับไม่ดี (ไม่ดูแลตนเอง)

3.5.2 ส่วนที่ 3 ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยเพื่อส่งเสริมสุขภาพ ด้านอาหาร ด้านดนตรี ด้านรางวัลมาตรฐาน และด้านการพับผ้า จำนวน 12 ข้อ ในระดับความรู้ มาก ปานกลาง น้อย ดังนี้

กรณีที่ 1 ข้อคำถามมีความหมายด้านบวก ให้คะแนนดังนี้ (1) มีความรู้น้อยได้ 1 คะแนน (2) มีความรู้ปานกลางได้ 2 คะแนน (3) มีความรู้มากได้ 3 คะแนน

กรณีที่ 2 ข้อคำถามมีความหมายด้านลบ ให้คะแนน ดังนี้

(1) มีความรู้มากได้ 3 คะแนน (2) มีความรู้ปานกลาง ได้ 2 คะแนน (3) มีความรู้มากน้อย 1 คะแนน

ความหมายเกณฑ์การให้คะแนนมีดังนี้

(1) ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.34 - 3.00 หมายถึง มีความรู้การดูแลตนเองในระดับดี (ดูแลตนเองเป็นประจำ)

(2) ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.67 - 2.33 หมายถึง มีความรู้การดูแลตนเองในระดับปานกลาง (ดูแลตนเองเป็นบางครั้ง)

(3) ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 - 1.66 หมายถึง มีความรู้การดูแลตนเองในระดับไม่ดี (ไม่ดูแลตนเอง)

3.6 การหาคุณภาพแบบประเมิน

3.6.1 หาความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญด้านสาธารณสุข ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการปฏิบัติการดูแลผู้สูงอายุ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบแบบสัมภาษณ์ เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา จากนั้นนำผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า

ความสอดคล้อง (IOC) ของข้อความโดยได้ค่า IOC มีค่า 1.00 และปรับแก้ไขในทุกรายข้อ ซึ่งค่า IOC มีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป สามารถคัดเลือกแบบสัมภาษณ์นั้นไว้ใช้

3.6.2 ผู้วิจัยนำกิจกรรมเชิงวัฒนธรรมไทยเพื่อพัฒนาสุขภาพ ไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักท่องเที่ยวตำบลบ้านกรูดทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ แบบเจาะจงโดยความสมัครใจจำนวน 30 คน ทำกิจกรรมเชิงวัฒนธรรมไทยเพื่อพัฒนาสุขภาพผู้สูงอายุ ระหว่างวันที่ 19 - 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลกิจกรรมเชิงวัฒนธรรมไทย

ขั้นตอนนี้เป็นการประเมินผลภายหลังการทดลองใช้เพื่อให้ได้กิจกรรมเชิงวัฒนธรรมไทยเพื่อพัฒนาสุขภาพผู้สูงอายุที่สมบูรณ์ โดยการนำผลการทดลองใช้มาปรับปรุงแก้ไข เพื่อหาข้อบกพร่อง และตรวจสอบว่า บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ เพื่อให้ได้กิจกรรมวัฒนธรรมไทยเพื่อพัฒนาสุขภาพผู้สูงอายุของผู้สูงอายุที่สมบูรณ์ นำไปใช้กับผู้สูงอายุอื่นต่อไป ใช้การประเมิน ดังนี้

1. ก่อนการใช้กิจกรรมเชิงวัฒนธรรมไทยพัฒนาสุขภาพผู้สูงอายุผู้วิจัยดำเนินการ ให้ผู้สูงอายุที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ดำเนินการ ดังนี้

ใช้แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการสำรวจพฤติกรรมการดูแลตนเอง ตามแบบที่กำหนด

2. หลังสิ้นสุดกิจกรรมเชิงวัฒนธรรมไทยพัฒนาสุขภาพผู้สูงอายุ ผู้วิจัยดำเนินการให้ผู้สูงอายุที่เป็นกลุ่มตัวอย่างดำเนินการ ดังนี้

ใช้แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการสำรวจพฤติกรรมการดูแลตนเอง ตามแบบที่กำหนดโดยใช้แบบประเมินชุดเดิม

3. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้สูงอายุที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

4. ข้อมูลภาวะสุขภาพผู้สูงอายุ โดยใช้สถิติความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

5. ข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพผู้สูงอายุโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

6. เปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้ก่อนและหลังการร่วมกิจกรรมวัฒนธรรมไทยพัฒนาสุขภาพ สำหรับผู้สูงอายุโดยใช้ ค่าสถิติ t-test ที่ระดับ .05

